

Офіційне попередження, як один із спеціальних заходів, щодо неприпустимості вчинення насильства в сім'ї в умовах євроінтеграції України: до питання адміністративної відповідальності

Білик В.М., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності НАВС

Під профілактикою сімейно-побутових конфліктів необхідно розуміти складний комплекс різноманітних по характеру, змісту, часу, сфері застосування і цілям заходів, що здійснюються державними органами, громадськими організаціями і громадянами по завчасному корегуванні й усуненні криміногенних явищ і процесів, що породжують та сприяють виникненню сімейно-побутових конфліктів [1].

Відповідно до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» передбачаються спеціальні заходи із попередження насильства в сім'ї серед яких:

- офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї (ст. 10);
- взяття на профілактичний облік та зняття з профілактичного обліку членів сім'ї, які вчинили насильство в сім'ї (ст. 12);
- захисний припис (ст. 13);

- стягнення коштів на утримання жертв насильства в сім'ї у спеціалізованих установах для жертв насильства в сім'ї (ст. 14) [2].

Проте зупинимося на тому заході, який найчастіше застосовуються на практиці:

Першим безпосереднім реагуванням на насильство в сім'ї є офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї [3, с. 95].

Офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства у сім'ї вноситься осудній особі, яка на момент його винесення досягла 16-річного віку, службою дільничних інспекторів міліції або кримінальною міліцією у справах дітей члену сім'ї, який вчинив насильство в сім'ї, за умови відсутності у його діях ознак злочину. Про що його повідомляється під розписку. У разі вчинення особою насильства в сім'ї, після отримання нею офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї, ця особа направляється до кризового центру для проходження корекційної програми, а також щодо неї відповідними службами за погодженням з начальником відповідного органу внутрішніх справ і прокурором може бути винесено захисний припис. Проходження корекційної програми для такої особи є обов'язковим [2]. Офіційне попередження є найпоширенішим заходом, який вживають правоохоронні органи у разі насильства в сім'ї.

Підставами для винесення офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї може бути:

- заява про допомогу жертви насильства в сім'ї або члена сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї;

- висловлене жертвою насильства в сім'ї або членом сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї, бажання на вжиття заходів з попередження насильства в сім'ї у разі, якщо повідомлення або заява надійшли не від нього особисто;

- отримання повідомлення про застосування насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення стосовно дитини, яка є членом цієї сім'ї, чи недієздатного члена сім'ї [2].

Після винесення офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї кривдника можуть поставити на профілактичний облік у райвідділі міліції за місцем проживання. З такими кривдниками повинна вестися профілактична робота, однак законодавство не розкриває змісту цього поняття, а відтак не покладає жодних обов'язків на органи внутрішніх справ щодо здійснення такої на перший погляд не складної процедури.

Отже, вважати профілактичний облік ефективним засобом попередження повторного насильства важко, оскільки непоодинокі випадки, коли особа роками перебуває на такому обліку. А це означає, що кривдник вчиняє повторно насильство щодо членів своєї сім'ї, оскільки з профілактичного обліку знімають особу, яка не вчиняла насильства в сім'ї протягом року.

Список використаних джерел:

1. **Головкін Б.М.** Сімейно-побутові конфлікти в системі детермінації умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень: Автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Б.М. Головкін ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. - Х., 2003. - 20 с.

2. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15 лист. 2001 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

3. Правові та кримінологічні засади запобігання насильству в сім'ї : Навч. посібник / За заг. ред.

О.М. Джузи, І.В. Опришка, О.Г. Кулика. - К. : НАВСУ, 2005. - 124 с.